

ALUMNE/A: Judit Sabrià Figueras
DNI: 41578614L
Núm. d'estudiant: u1946934

TÍTOL: Rehabilitar el patrimoni: la Casa Pastors com un nou node cultural

El present projecte sorgeix del procés participatiu sobre els usos dels equipaments buits del Barri Vell de Girona dut a terme el juny del 2021 i comissariat per la Universitat de Girona, el Departament de Cultura de la Demarcació de Girona del COAC i l'arquitecta Itziar González. Aquest debat posa de manifest la gran quantitat d'edificis buits que hi ha actualment al Barri Vell i presenta les necessitats dels habitants del barri.

Se situa al Barri Vell de Girona, una bona part del qual forma un conjunt historicoartístic declarat bé cultural d'interès nacional. Es troba limitat entre el riu Onyar i la muralla del segle XIV. Una de les característiques principals del barri és la forta topografia, essent el riu el punt més baixa i la muralla la zona més alta. Dins el barri es poden diferenciar dues zones clarament contrastades, la zona turística abundantment concorreguda i la zona més desconeguda on amb prou feines hi transita la gent. La zona activa correspon a la zona baixa, on s'hi situen els locals de servei, un dels motius del per què de l'afluència continua de gent, a més de la concentració de gran part de les fites més rellevants de la ciutat.

El projecte s'ubica a la Casa Pastors, a la zona nord del Barri Vell, a una zona privilegiada entre dos de les fites més rellevants. Es tracta d'un edifici catalogat com a element patrimonial segons el Pla Especial de Protecció de Patrimoni de l'Ajuntament de Girona.

Si s'accedeix des de la pujada de Sant Feliu, la Casa Pastors passa pràcticament desapercebuda, amagada sobre un mur de pedra de més de 7 metres d'alçada. Això és ocasionat per la gran diferència de cota entre la Plaça de la Catedral, la qual marca la cota de la planta baixa de la Casa Pastors, i la pujada de Sant Feliu. Es tracta d'una zona amb gran trànsit de vianants, però no té l'atenció que es mereix. Queda ofuscada per la Catedral, ja que els visitants normalment donen l'esquena a la Casa Pastors per tal d'observar la Catedral. Un dels objectius del projecte és posar en valor la importància de l'edifici.

Aquest noble edifici s'aixeca sobre els ciments de l'antiga muralla i l'accés septentrional al barri antic de la ciutat, el Portal de Sobreportes, encara visible avui en dia. Antigament era la seu de l'antic col·legi d'escolars novicis, fins que a les darreries del segle XVI, després d'una important reforma, s'hi va instal·lar el seminari conciliar. Anys després va passar a mans de la noble família Pastors, la qual va realitzar una nova reforma per convertir la casa en un gran palau. Més endavant, va ser adquirit pel municipi i va ser utilitzat com a Audiència.

Degut a la gran quantitat de reformes i ampliacions que ha suportat l'edifici ens trobem davant d'una arquitectura disgregada, compartimentada, desordenada i amb elements d'èpoques molt diferents. Per aquesta raó el projecte pretén organitzar el seu interior. Un visitant novell no sap ubicar-se dins l'edifici, és com entrar en un laberint.

L'anàlisi urbanístic assenyala la insuficiència d'espais culturals al barri per explorar la gran varietat de disciplines artístiques existents. Per aquesta raó s'hi crea un nou Centre d'Art Contemporani, el qual pretén aportar a la ciutat un espai de relació i convivència per totes les

persones interessades en l'art i la cultura, generant espais de treball, producció, investigació, aprenentatge i experimentació artística, sense alterar mai el valor patrimonial de l'edifici. Aconseguint un intercanvi entre els diferents perfils d'usuaris i teixint una nova xarxa social i de treball.

A nivell de programa, aquest es divideix en dos grups, un paquet de caràcter públic i l'altre més privat. Es vol connectar l'edifici amb la ciutat, raó per la qual els usos més públics se situen a les plantes inferiors, més a prop del carrer, i els usos privats a les plantes superiors. Es busca que l'edifici sigui permeable amb el Barri Vell.

Les grans sales de doble alçada ubicades a planta primera m'han permès situar-hi el programa de més envergadura, com són la sala d'actes i els espais d'exposició, fomentant una millor visualització de les obres. El centre d'art està pensat per incloure exposicions artístiques de qualsevol tipologia, tals com la pintura, l'escultura, la fotografia i el cinema, i estarien obertes al públic durant el dia.

Les plantes superiors actualment es troben més compartimentades, per tant hi he col·locat el programa més petit corresponent a les habitacions temporals pels artistes i les zones comunes. Els habitatges estan pensats per complir les necessitats mínimes. La cuina i menjador són comuns per tots els residents, tot i que cada habitatge disposa d'una petita nevera per ocasions especials.

Es crea una connexió transversal entre la Plaça de la Catedral i la pujada de Sant Feliu, creant un nou accés des de la pujada de Sant Feliu, buidant l'actual pati posterior de l'edifici i deixant vista l'interior de la paret de pedra que limita amb el carrer. La textura de la pedra juntament amb el formigó vist i l'acer corten que configura la nova pell de la façana posterior convida als visitants a un viatge per les memòries de l'antiguitat de l'edifici, rememorant la muralla sobre la qual es va construir la Casa Pastors. Aquest nou pas cap a l'interior de l'edifici es pot entendre com una prolongació del carrer que convida als visitants a entrar i passejar pels dos patis de planta baixa i potenciar l'interès per les exposicions ubicades a aquesta planta.

Es preveu mantenir, al màxim possible, l'estructura i les façanes existents, per tal de no alterar el valor patrimonial de l'edifici. S'afegirà una capa d'aïllament per la cara interior i un trasdossat de pladur. Menys a la façana posterior, la que dona a la pujada de Sant Feliu, on es realitza una segona pell a partir de lames verticals d'acer corten sobre marcs metàl·lics autoportants soldats a perfils tubulars fixats als murs de càrrega existents.

Es realitzarà l'execució d'una pantalla de micropilots ancorada al terreny per estabilitzar el mur existent i la seva fonamentació que limita amb el nou accés des de la pujada de Sant Feliu. La pantalla anirà adossada al mur.

La instal·lació de climatització es resol a partir d'un sistema amb bomba de calor connectat a un acumulador per la producció d'aigua calenta i a un dipòsit d'inèrcia per la calefacció mitjançant terra radiant i el sistema de refrigeració a partir de fancoils amagats al fals sostre.